
LATVIJAS ARHĪVI

IN MEMORIAM

MAIJA ĀBOLTIŅA (DZIM. VĒJA)

(31.10.1963–03.01.2007)

2007. gads iesākās ar skumju vēsti – 3. janvārī mūžībā aizgājusi Maija Āboltiņa. Valsts arhīvu sistēmā Maiju pazina kā laipnu un atsaucīgu kolēģi, nopietnu vēstures pētnieci un analītiķi, lielisku latviešu un angļu valodas pratēju, radošu un erudītu cilvēku.

Maijas darba gaitas bija cieši saistītas ar valsts arhīviem. Vēl būdama Latvijas Valsts universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes 5. kursa studente, kura specializējās arhīvniecībā, Maija līdztekus mācībām uzsāka darbu Galvenajā arhīvā pārvaldē – Informācijas sektorā. Pēc augstskolas beigšanas 1987. gadā Maija strādāja Valsts kinofotonodokumentu arhīva Foto nodaļā, pēc tam – Latvijas Valsts vēstures arhīva Izziņu daļā. Vēstures arhīvs kļuva par Maijas darbavietu laikā, kad bija vislielākais pieprasījumus pēc izziņām par īpašuma piederību un citiem ar to

saistītiem jautājumiem. Maijas mākslinieces dvēsele, sevis apliecināšanas vēlme un sabiedriskā aktivitāte izpaudās ne tikai tiešajā darbā. Maija piedalījās dokumentu izstāžu veidošanā: nozīmīgākā no tām bija par Kārli Ulmani, pārsteidzošākā – par cepurēm fotogrāfijās Latvijas Republikas pasu kolekcijā (1918–1940).

Kā perspektīvu speciālisti ar pieredzi arhīva dokumentu izmantošanā Maiju 1994. gada rudenī uzaicināja darbā Valsts arhīvu ģenerāldirekcijā par Dokumentu uzskaites un izmantošanas daļas vadītājas vietnieci. Arī šeit darbs saistījās ar sūdzību un pieprasījumu izpildi par meklējamiem un zudušiem īpašumiem, radniecību un citiem pagātnes faktiem. Te lieti noderēja arhīvā iegūtās dokumentu pētnieces iemaņas. Nereti vienas atbildes sagatavošanai nācās izpētīt daudzu arhīva fondu dokumentus, piemēram, vēl šodien aktuāla ir Maijas sagatavotā atilde par 1939.–1940. gadā izceļojošo vācu tautības Latvijas iedzīvotāju nekustamo īpašumu pārņemšanu un tālāk pārdošanu. Maijas roka pielikta arī pie norādījumu izstrādes par arhīvu izziņu sagatavošanu valsts arhīvos. Strādājot Valsts arhīvu ģeneraldirekcijā, Maija turpināja sirdij tuvo arhīva dokumentu popularizēšanu, piedaloties celojošās izstādes "VDK dokumentārais mantojums Baltijas valstīs" un izstādes "Brīvības cīņas" sagatavošanā.

Pateicoties labajām zināšanām Latvijas arhīvu darbā un izcilajai angļu valodas prasmei, ko Maija bija ieguvusi Rīgas 50.vidusskolā, viņa bija viena no pirmajām, kura valsts arhīvu sistēmu pārstāvēja Starptautiskās arhīvu padomes Apaļā galda konferencēs (CITRA) Vašingtonā (1995), Strasbūrā (1996), Edinburgā (1997).

1997. gada rudenī Maija uzsāka mācības Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes vēstures maģistrantūrā un aizstāvēja maģistra darbu par arhīvu dokumentu izmantošanas un pieejamības problēmām Latvijā.

Vēloties gūt plašāku savu zināšanu pielietojumu, 1998. gada vasarā Maija sāka strādāt Jāņa Dombura vadītajā Neatkarīgās informācijas birojā par analītiķi. Publikācijās un pētījumos izdevās apliecināt sevi, savas spējas un zināšanas. Diemžēl ne saukta, ne aicināta bija piezagusies slimība ... Maija ar milzīgu gribasspēku darīja visu iespējamo, lai atveselotos un atgrieztos ierastajā dzīvē un darbā.

Kad 2001. gada janvārī Valsts arhīvu ģenerāldirekcijā tika izveidots Mācību un kvalitātes vadības centrs, Maija sāka strādāt par Arhīvu darba kvalitātes vadības sektora vadītāju. Vērtīgā pieredze, kas gūta pašas darba praksē, vispusīgās zināšanas, kā arī ārvalstu pieredze tika liktas lietā. Atziņas par izstāžu veidošanu un noformēšanu iekļautas metodiskos ieteikumos arhīviem, veidoti un noformēti stendi par Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas un Mācību un kvalitātes vadības centra darbu.

Sadarbībā ar kolēgiem Maija organizēja un piedalījās "Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatas" izstrādē, sagatavoja tekstu valsts arhīvu sistēmas informatīvajam bukletam "Valsts arhīvi Latvijā", piedalījās LVS 369:2004 "Arhīviskais apraksts. Vispārīgie principi: aa(vp)" izstrādē un starptautiskā standarta ISO 5127:2005 „Informācija un dokumentācija. Vārdnīca” tulkojuma recenzēšanā. Sakarā ar zonālo valsts arhīvu četrdesmitgadi Maija apzināja dokumentus un uzrakstīja pētījumu „Zonālie valsts arhīvi: ieskats vēsturē”, kas kā dāvana tika pasniegta katram zonālajam valsts arhīvam svētku svinību reizē.

Maija prata viegli nogludināt citu sacerēto, tulkoja no angļu valodas un rakstīja pati. Žurnālam "Latvijas Arhīvi" Maija sagatavoja nozīmīgas publikācijas par arhīvu izmantošanu un pieejamību, par ārvalstu komandējumos gūto pieredzi, par aktualitātēm valsts arhīvu sistēmā. Šajos darbos palīdzēja gan Maijas literātes talants,

Maija Āboltiņa kopā ar darbabiedriem Brīvības pieminekļa restaurācijas laikā.

Maija Āboltiņa kopā ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas kolēgēm
Daci Bušanti, Ivetu Veispali un Kristīnu Rubīnu.

Maija Āboltiņa kopā ar Mikkeli provinces arhīva (Somija) direktori Anju Jāskpleinenu un Latvijas arhīvistēm Veru Guzānovu un Ivetu Veispali.

teicamā dzimtās valodas izjūta un svešvalodu prasmes, gan patiesa vēlme paust savu attieksmi par arhīvu sistēmas aktualitatēm.

Maija bija atvērta visam jaunajam. Viņa aktīvi piedalījās Latvijas Arhīvistu biedrības dibināšanas sapulcē 1997.gada maijā un biedrības tālākajā darbā: gatavoja informāciju biedrības "Informatīvajam biļetenam", sagatavoja biedrības bukletu angļu valodā un vienmēr bija rosīgāko biedru vidū visos pasākumos. Kopā ar vīru Arni un meitām Madaru un Martu sportoja Arhīvistu sporta svētkos, bija liela dancotāja un dziedātāja.

Maija brīvdienās paguva apceļot visu Latviju un izlasīt jaunākās grāmatas, bija teātra un operas mīlotāja.

Maijas pēdējā darbavietā bija Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, kur viņa bija Dokumentācijas pārvaldības departamenta Kancelejas nodaļas vadītāja.

Maijai bija augsts uzstādījums dzīvē – viņa gribēja sasniegt vairāk, apliecināt sevi. Lai arī cik stipra Maija bija, liktenis lēma citādāk ...

Maija, mums pietrūkst Tava savdabīgā humora, iejūtības, sirsnīguma, zināšanu un pieredzes, Tavu jauko, nu jau legendāro, stāstu "iz dzīves", īstā vārda vai citāta īstajā brīdī, Tāva "Labu rītu, saka saule!" sveicienā ... Ir grūti noticēt un samierināties, bet viegli Tevi atcerēties un pieminēt.

Tavi paveiktie darbi un mūsu atmiņas par Tevi paliks.

Draugi un kolēgi

Maija Āboltiņa bija arī vairāku žurnālā "Latvijas Arhīvi" publicēto zinātnisko un informatīvo rakstu autore. Viņas raksti allaž bija analitiski, domāt rosinoši. Maija savās publikācijās ietvēra plašu faktu materiālu, apkopoja svarīgu informāciju, tādējādi saviem kolēgiem palīdzot dziļāk izprast arhīvu darba problēmas, aktualitātes un perspektīvas. Viņas raksti ir paliekošs un būtisks ieguldījums Latvijas arhīvu zinātnē. Maija arī rosināja kolēgus apkopot savas zināšanas un pieredzi publikācijās, neskopojās ar padomiem, lai izdotos sagatavot labu un vērtīgu rakstu.

Lielis paldies par padarīto!

Redakcija

BIBLIOGRĀFIJA

Zinātniekie raksti

Arhīvu dokumentu izmantošanas un pieejamības problēmas Latvijā (1990–2000). *Latvijas Arhīvi*. 2001. 4: 9–18.

Arhīvu izmantošanas un pieejamības ētiskais aspekts. *Latvijas Arhīvi*. 2002. 3: 7–12.

Arhīvu pieejamība Latvijā: Normatīvais un intelektuālais aspekts. *Latvijas Arhīvi*. 2002. 1: 9–23.

Arhīvu un lietvedības likumdošanas principi. *Latvijas Arhīvi*. 2001. 3: 7–16.

Cēsu zonālais valsts arhīvs. *Latvijas Arhīvi*. 1997. 1: 9–12.

Džastins Hārtlijs Mūrs: "Mazajai Latvijai ir priekšā grūts ceļš." *Latvijas Arhīvi*. 1994. 3: 80–82.

Tas spēks, ko nerēdz pilienā ... *Latvijas Arhīvi*. 1994. 3: 3–11.

Zonālie valsts arhīvi: Ieskats vēsturē. *Latvijas Arhīvi*. 2004. 3: 14–28.

Informatīvie raksti

Arhīvu pieejamība: Eiropas Padomes rekomendācijas un situācija Latvijā. *Latvijas Arhīvi*. 2000. 4: 164–166.

Arhīvu pieejamības jautājumu apspriešana Strasbūrā. *Latvijas Arhīvi*. 1997. 1: 3–4.
Grāmata par Latvijas sieviešu vēsturi. *Latvijas Arhīvi*. 2002. 3: 127–128.

Mācību un kvalitātes vadības centra veiktās anketēšanas rezultāti. *Latvijas Arhīvi*. 2001. 3: 150–155. (līdzaut. Māra Sprūdža)

Nodibināta Latvijas arhīvistu biedrība. *Latvijas Arhīvi*. 1997. 2: 3–5. (līdzaut. Valda Pētersone)

Par mūsu arhīvu šodienu un nākotni sarunā ar Čārlzu Kečkemeti. *Latvijas Arhīvi*. 1999. 1: 158–161.

Starptautiskā arhīvu padomes apaļā galda konference Vašingtonā. *Latvijas Arhīvi*. 1996. 1/2: 3–4.